

สมบัติ ภูภาณูจน์

โรคจากอาการขาดสาร

ถ้าข้อมูลเหล่านี้ไม่มีอะไรคาดเคลื่อน ผมคิดว่าเรื่องราวดังต่อไปนี้ น่าสนใจ

คุณโทโมโอะ โฮซุมิ ซึ่งระบุว่า เป็นผู้แทนองค์การยูนิเซฟประเทศไทย เขียนบทความชื่อ "ทำไมไทยต้องเสริม ไอโอดีนในเกลือ" ลงในหน้า 7 ของ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับประจำวันจันทร์ที่ 30 พฤศจิกายน 2552 มีความตอนหนึ่งว่า

"ขณะที่หลายปัจจัยมีผลกระทบต่อระดับความฉลาดของเด็กปัจจัยหนึ่งที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า มีผลกระทบเชิงลบต่อการพัฒนาสติปัญญาของเด็กทั่วโลกก็คือการได้รับสารไอโอดีน

ไม่เพียงพอจากอาหารที่รับประทานในแต่ละวัน ซึ่งจะทำให้เกิดโรคขาดสารไอโอดีน (IOD) อันเป็นสาเหตุหลักของการเกิดความพิการทางสมอง และการพัฒนาทางร่างกายไม่เต็มที่ในเด็กเล็ก

ในหนังสือตั้งครม. การขาดสารไอโอดีนแม้เพียงเล็กน้อย ก็อาจทำให้เกิดความบกพร่องในการพัฒนาเซลล์สมองของทารก ทั้งยังจะเพิ่มความเสี่ยงต่อความผิดปกติของสมองในทารกและเด็กเล็กอีกด้วย ในขณะที่การขาดสารไอโอดีนอย่างรุนแรงจะทำให้เกิดโรคเอื้อและแคระแกร็นในที่สุด การศึกษาวิจัยมากมายทั่วโลก

พบว่าเด็กที่อยู่ในพื้นที่ขาดสารไอโอดีน อาจมีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเด็กที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ขาดสารไอโอดีนอยู่ถึง 10-15 จุด ซึ่งเป็นความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ และยังเป็น การคุกคามต่อการพัฒนา ในอนาคตของเด็กอย่างร้ายแรงอีกด้วย

ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้รับสารไอโอดีนอย่างพอเพียง จะอืดโรยและอ่อนเพลียง่าย ซึ่งทำให้ความสามารถในการทำงานและการเลี้ยงดูครอบครัว ลดลงตามไปด้วย"

ผมไม่รู้จักคุณโทโมโอะ โฮซุมิ เป็นการส่วนตัว และไม่รู้ว่าสถานภาพการเป็นผู้แทนองค์การยูนิเซฟประเทศไทย ของคุณโฮซุมิ จะอยู่ในระดับเล็กใหญ่ปานใด แต่จากการอ่านข้อเขียนภาษาไทยที่คุณโฮซุมิเขียน (เองหรือว่าให้คนไทยแปลก็ไม่รู้? แต่ถ้าเขียนเองก็ขอชมเชยว่าภาษาไทยดีมาก) ลงในหน้าหนังสือพิมพ์ภาษาไทย - ด้วยเจตนาที่จะให้สาธารณชนไทยเห็นความสำคัญของสารไอโอดีนว่าจำเป็นต่อร่างกายของคนหรือของเด็กเล็กเพียงใด และด้วยเหตุผลนี้ คุณโฮซุมิจึงเรียกร้องให้ประเทศไทย ออกกฎหมายให้ผู้ผลิตเกลือใส่สารไอโอดีนลงในเกลือ และอยากให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการประกอบอุตสาหกรรมอาหารนานาชาติด้วย - แล้ว ผมก็ได้แต่เลื่อมใสในความหวังดีของคุณโฮซุมิอย่างสุดหัวใจ

ผมเลื่อมใสยินดีในเจตนาที่ดีของคุณโฮซุมิ (ซึ่งน่าจะเป็นชาวญี่ปุ่นที่มาทำงานอยู่ในเมืองไทย) แล้ว อีกความรู้สึกที่ตามมาก็คือ ผมน้อยใจในความอับโชควาสนาของคนไทยและประเทศไทย

น้อยใจว่าทำไมผมไม่ค่อยได้ ยินเจตนาที่ดีๆ เช่นนี้หลุดออกมาจาก

ปากของข้าราชการไทยหรือนักการเมืองไทย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องอาหารการกินหรือสุขอนามัยของผู้คนในประเทศ เช่นเดียวกับคนต่างบ้านต่างเมือง ที่เขาเข้ามาทำงานอยู่ในประเทศไทยอย่าง คุณโฮซูมิ **เช่นนี้บ้าง**

หลังจากความรู้สึกเหล่านั้น ผมก็ใช้สถิติครุ่นคิดพิจารณา แล้วก็ตั้งความหวัง (ว่า) ข้อมูลที่ถูกนำมาอ้างถึงเหล่านี้คงจะไม่คลาดเคลื่อนเพราะในเจตนาที่ดีที่ปรากฏอยู่ในข้อเขียนทั้งหมดของคุณโฮซูมินั้น คุณโฮซูมียังได้อ้างถึงสถิติที่น่าสนใจอื่นๆ อีก อาทิ

“จากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ.2549 พบว่ามีครัวเรือนไทยเพียงร้อยละ 58 เท่านั้นที่บริโภคเกลือที่มีสารไอโอดีน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการสำรวจของกระทรวงสาธารณสุข พบระดับสติปัญญาของเด็กที่ต่ำมากกว่าภาคอื่นๆ นั้น มีอัตราการบริโภคเกลือเสริมไอโอดีนเพียงร้อยละ 35 เท่านั้นเอง ขณะที่อัตราการบริโภคเกลือผสมไอโอดีนของประเทศอื่นๆ นั้น มีดังต่อไปนี้

เวียดนาม (ร้อยละ 93) จีน (ร้อยละ 90) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 89) ลาว (ร้อยละ 85) พม่า (ร้อยละ 84) มองโกเลีย (ร้อยละ 74) อินโดนีเซีย (ร้อยละ 73) เท่ากับกัมพูชา”

“ไทยนั้นมีเพียงร้อยละ 58” - นี่เป็นตัวเลขที่ผมขอขำ และขำขำก็ยิ่งซ้ำเข้าไปอีก เมื่อคุณโฮซูมียังมีสถิติอื่น บอกไว้ในข้อเขียนอีกด้วยว่า

“การศึกษาในปี พ.ศ.2547 โดยโรงพยาบาลรามามาธิบดี พบว่าระดับสติปัญญา(IQ) ของเด็กไทยลดลงโดยเฉลี่ยจาก 91 ในปี พ.ศ.2540 เหลือเพียง 88 ปี พ.ศ.2545 อันเป็นระดับต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยที่องค์การอนามัยโลก

แนะนำ ซึ่งอยู่ที่ 90-110 และยังต่ำกว่าระดับเฉลี่ยของสติปัญญาเด็กในประเทศพัฒนาแล้วประเทศอื่นๆ ในโลก ซึ่งอยู่ที่ 104

และก็ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีกนั่นแหละ) ที่ผลการศึกษาของกระทรวงสาธารณสุขพบว่าระดับสติปัญญาของเด็กในภาคนี้ลดลงไปมากกว่านั้นอีก คือ จาก 89.7 ในปี พ.ศ.2539 ก็ลดลงเหลือ 85.9 ในปี พ.ศ.2540”

นี่คือตัวเลขระดับ IQ ของเด็กไทย เมื่อปี พ.ศ. 2540

ส่วนปีที่ใกล้เคียงกับ พ.ศ. 2552 นี้ ตัวเลขจะอยู่ที่เท่าไร คุณโฮซูมิไม่ได้บอก? เพราะไม่รู้ว่าการสำรวจจะมีใครทำหรือเปล่า? หรือทำแล้วจะไปกองเป็นรายงานอยู่ที่โต๊ะใคร? ที่ไหน? ก็คงไม่มีใครทราบเหมือนกัน

ผมคิดว่าเรื่องราวเหล่านี้ น่าสนใจมาก มากพอที่ผมจะสนับสนุนแนวคิดในการออกกฎหมายเติมไอโอดีนในเกลือของคุณโฮซูมิอย่างเต็มที่ และมากเท่าๆ กับความผิดหวังว่าทำไมผมไม่ค่อยได้ยินเสียงเรียกร้องเช่นนี้จากคนไทย

ไม่ว่าจะเป็นปากของนักวิชาการ, ปากของข้าราชการ, ปากของนักการเมือง, ปากของรัฐมนตรี, ปากของสื่อมวลชนไทย, หรือปากของเอ็นจีโอสายไต้ลัญชาติใดก็ตามที่เกิด ผมไม่เคยได้ยินเขาพูดถึงเรื่องทำนองนี้กันมาก่อนเลย อย่างน้อยก็ในรอบ 2 - 3 ปี ที่เรามีเหตุการณ์ที่น่าเบื่อบรรยากาศเกิดขึ้นมา

เรามีแต่ปากที่จะส่งเสียงเล่นกันแต่เรื่องการเมือง เล่นกันเรื่องสิ่งแวดล้อม เล่นเรื่องความไม่เป็นธรรมในสังคมนานาชนิต และมีปากที่จะเชิญคนร้องเพลงชาติ มีปากที่จะชวนเชิญให้ชาวพุทธสวดมนต์ภาวนา ทำ

บุญทำกุศลสารพัดสารพัน ฯลฯ แต่ไม่เคยมีปากที่จะร้องท้วงไยในสุขภาพพลานามัยของเด็กไทย หรือสติปัญญาของคนที่อยู่ในประเทศนี้เหมือนอย่างเช่นข้อเขียนของคุณโฮซูมิ

เรามีแต่เสียงที่ขัดแย้งวุ่นวายกันมาต่อเนื่องยาวนานนับปีเศษ จนบางเรื่องฟังแล้วต้องตัดใจว่าไร้สาระ ผู้ฟังจึงจะสบายใจ

เราไม่มีคนที่เตือนสติใครหรือให้สติใครได้ และคนหลายคนก็ขาดสติเสียจนไม่รู้ว่าจะอะไรที่มีสาระ อะไรที่ด้อยสาระ อะไรที่ควร “ละ” อะไรที่ควร “เล่น”

นี่คือสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน

ซึ่งจะเกิดจากอาการขาดสารไอโอดีนอย่างพอเพียงในอดีตหรือว่าคนบางคนกำลังใช้ประโยชน์อยู่กับคนหลายคนที่ขาดสาร ก็ขอฝากไว้ให้พิจารณากันด้วย